

Quan parlar de perifèria amaga les noves centralitats

Publicat per [Roser Mendoza](#) [1] el 17/09/2025 - 19:53 | Última modificació: 27/03/2026 - 08:20

L'Hospitalet i el repte d'explicar la metròpoli contemporània

Hi ha paraules que semblen dir molt i acaben explicant poc. Ahir em va cridar l'atenció el títol d'una taula rodona dins de [Nodes BCN](#) [2]: “*Cultura en espais industrials: perifèries creatives*”. Em va sorprendre perquè la formulació obre un debat interessant sobre com fem servir els conceptes quan parlem de polítiques culturals urbanes. Perifèries creatives? La pregunta és inevitable: perifèria respecte a què? Barcelona? Catalunya? Europa? El cas concret de L'Hospitalet fa que la noció de perifèria grinyoli. És la segona ciutat més poblada de Catalunya, connectada físicament i funcionalment amb Barcelona, un nus estratègic d'activitat econòmica i amb una densitat cultural i comunitària que desmenteix qualsevol lectura de marginalitat. Difícil veure-hi perifèria si parlem en termes reals.

L'Hospitalet: centralitat cultural més enllà de l'etiqueta de perifèria.

El que hi ha al darrere és l'ús simbòlic de la paraula. En el llenguatge cultural, “perifèria” s'ha convertit en una etiqueta recurrent per reivindicar espais de resistència i experimentació, en contraposició a un centre percebut com saturat, institucionalitzat o elitista. Aplicar-la a L'Hospitalet sembla voler subratllar la vitalitat d'una ciutat que, malgrat la seva proximitat amb el centre metropolità, ha desenvolupat projectes culturals arrelats a la seva història industrial i migratòria, i ha estat capaç de generar una escena pròpia. Però aquest recurs retòric és, ahora, problemàtic. Perquè mentre sembla revaloritzar, acaba mantenint el marc mental de la subalternitat. Si parlem de perifèria és perquè encara donem per descomptat que hi ha un centre que concentra el prestigi i la legitimitat, i tot el que no hi pertany es defineix en funció d'aquest. L'Hospitalet, però, no necessita aquest marc per explicar-se:

té prou densitat cultural i complexitat urbana per reivindicar la seva centralitat pròpia.

És cert que com a etiqueta, *perifèria creativa* té força: capta l'atenció i ofereix un contrast suggestiu per al discurs cultural. Però quan s'analitza bé, s'aguanta més com a recurs de màrqueting i diferenciació que no pas com a descripció ajustada de la realitat. Si el que volem és posar en valor experiències com La Tonal'H o l'Edifici Freixas, potser és hora de superar el relat centre-perifèria i assumir que parlem d'una ciutat amb capacitat de ser pol cultural per ella mateixa. No es tracta d'afegir valor des d'una suposada marginalitat, sinó de reconèixer que la metròpoli contemporània està feta de múltiples centralitats, de nodes que interactuen, es connecten i es projecten.

I aquí és on els tècnics municipals se senten interpel·lats. Sovint són conscients d'aquesta distorsió del llenguatge i voldrien trencar el relat de la perifèria, però topen amb inèrcies institucionals, amb marcs narratius molt arrelats i amb la dificultat de fer-se sentir més enllà del propi municipi. La seva tasca és complexa: impulsar projectes que generin centralitat des del territori, tot i que moltes vegades la mirada externa els continua etiquetant com a marginals. Reivindicar centralitats múltiples no és només una opció conceptual, sinó també una aposta política i professional que demana coratge i constància.

Assumir la centralitat pròpia de ciutats com L'Hospitalet no és un caprici discursiu, és una condició perquè la distribució de recursos, reconeixements i oportunitats sigui justa. Per als tècnics i responsables municipals, defensar aquesta centralitat és també la base per negociar de tu a tu dins l'espai metropolità i exigir que les polítiques culturals reconeguin la complexitat real del país. Només així es passa de les paraules als fets i es deixa enrere un relat que perpetua desigualtats que ja no responen a la realitat contemporània.

Consulta el programa complet de la taula rodona [Cultura en espacios industriales: periferias creativas](#) [3] dins de *Nodes BCN*.

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/09/periferia>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/mendozahr>

[2] <https://nodesbcn.com/>

[3] https://nodesbcn.com/actividad/cultura-en-espacios-industriales/?utm_source=chatgpt.com

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/10176>